
Västpapua — motstånd mot förtryck och miljöförstöring

I de centrala delarna av Västpapua i Grasbergs högland ligger världens största guldgruva som exploateras av Mc Moran Freeport Inc.

Ett kontrakt undertecknades 1967, d.v.s. två år efter att militären under ledning av general Suharto hade tagit över makten genom en mycket blodig statskupp. En av avtalets klausuler säger att företaget har rätt att flytta lokal befolkning om det behövs. I avtalet nämns inget

om att särskild hänsyn skall tas till de lokala urinvånarnas mänskliga rättigheter, deras kultur och deras förfäders arv.

Stor guldfyndighet

I början gällde kontraktet utvinning av koppar, men 1988, då det dåvarande kontraktet förnyades och förlängdes på 30 år, upptäckte bolaget en guldfyndighet som uppskattas kunna ge en inkomst för företaget på mellan 50 och 60 miljarder USA-dollar. Den nya guldfyndigheten gör Grasberg till världens största guldgruva. Antalet anställda är 18.199, varav 97,2 % är indonesiska medborgare och 2,8 % utlänningar. Av indoneserna är bara 26 % papuaner. Folk upptäcker att det finns möjligheter att tjäna pengar genom att leta efter guld i gruvavfallet, som dumpats eller forslats bort av regnvatten från gruvområdet. Det sägs att man kan hitta upp till mellan 10 och 20 gram guld per dag. Eftersom obehöriga inte har tillträde till gruvområdet, samarbetar de som letar efter guld med militären för att komma in i det förbjudna området. Deras samarbete är dock inte problemfritt.

Fortsättning på sidan 3

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA. Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

Fortsättning från sidan 1

Mycket föroreningar

Företaget dumpar tusentals ton icke-behandlat gruvavfall i floderna Ajkwa, Aghawagon och Otomona. Enligt undersökningen "Risky Business, The Grasberg Gold Mine", som 1998 gjordes av organisationen "Project Underground" i Kalifornien, har floden Ajkwa en mycket högre koncentration av kemiska ämnen såsom koppar, järn, zink, bly och kvicksilver än den normala tillåtna nivån för dricksvatten. Samtidigt som vattnet är förgiftat dör skogarna.

Man befärar också att gruvan har förgiftat Arafurasjön som är rik på fisk och andra arter. Utan tvekan konstaterar man att den indonesiska regeringen måste ha vetat om miljöproblemen i området.

Protester

Det ekonomiska och politiska förtrycket har jämte miljöförstoringen lett till protester, ofta i form av mass-

demonstrationer. Från den 25 februari och fem dagar framåt blockerade hundratals demonstranter mot Freeport Inc. många platser i Västpapua och flera indonesiska städer, där papuanska studenter studerar. Deras huvudkrav var att guldgruvan skulle stängas. Detta ledde till att företagets kontor i Timika under några dagar var tvunget att upphöra med sin verksamhet.

Vicepresident Yusuf Kalla meddelade att gruvan inte skulle stängas. Han kommenterade inte miljöproblemen. Kanske berodde det på att Indonesien under 2005 erhöll en miljard USA-dollar i form av skatter och utdelning. Richard C. Adkerson, verkställande direktör för Freeport-McMoran Inc., meddelar i sitt svar den 11 januari på New York Times artikel angående situationen i gruvan att företaget har gett frivilliga bidrag på 40 miljoner dollar till samhällets utveckling. Sedan 1998 uppgår det totala bidragsbeloppet till 200 miljoner dollar. Man frågar sig onekligen vart dessa pengarna har tagit vägen, när västpapuanerna lever i fattigdom och misär.

Hendrik Amahorseja